

Koji razredi sudjeluju u istraživanju?

- U istraživanju sudjeluju **peti, šesti, sedmi i osmi** razredi osnovne škole.
- U istraživanje se uključuju svi učenici, **bez obzira na ocjenu** iz školske zadaće.

Imam i neke školske zadaće prethodnih generacija – što s njima?

- Osim tekstova koji su se pisali u **posljednjoj** školskoj godini, važno nam je da u obzir uzmete i školske zadaće pisane **prethodnih** godina; svaka koju ste sačuvali bit će nam dragocjena.
- Priprema starih zadaćnica (školskih zadaća) za slanje jednaka je pripremi ovogodišnjih.

Što se događa s tekstovima koje ću poslati?

- Pristigle tekstove prebacit ćemo u digitalni zapis tako da ćemo zadržati samo tekst koji su pisali učenici, i to u izvornome obliku. Nakon toga zadaćnice ćemo:
 - a) **ILI** vratiti vama – ako ste tako naznačili kod predaje radova
 - b) **ILI** uništiti – pohraniti u reciklažne spremnike za papir.

Hoćete li prikupljati zadaćnice i sljedeće školske godine?

- Da. Projekt će se provoditi i u narednim godinama kako bismo mogli pratiti što se događa s jezikom. Što više tekstova prikupimo, rezultati obrade bit će detaljniji i pouzdaniji. Stoga molimo da istu proceduru ponovite i narednih godina sa sljedećim vremenikom:
 1. do 1. 6. potrebno je obavijestiti roditelje/djecu o sudjelovanju u projektu
 2. do 16. 6. treba omogućiti roditeljima da pisanim putem izuzmu tekstove svojega djeteta
 3. do 31. 8. trebate čuvati školske zadaće prema važećem pravilniku
 4. nakon 31. 8. pošaljite nam pripremljene (anonimizirane i označene) zadaćnice uz potpisan pristanak škole na adresu (obavezno uključiti i svoju, povratnu adresu):

*prof. dr. sc. Kristina Kocijan
Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti
Filozofski fakultet
Ivana Lučića 3
10 000 Zagreb*

- Za **50 paketa** osigurali smo **dodatni fond za pokrivanje troškova poštarine**. Provjerite dostupnost slanjem upita na mail.

Odлучili ste se sudjelovati – što sad?

Vaše će sudjelovanje uključivati tri ključne točke:

1. prikupljanje postojećih tekstova
2. anonimizaciju tekstova
3. slanje tekstova.

Nudimo vam dva modela prikupljanja i anonimizacije materijala, ovisno o izvornom obliku tekstova koje nam šaljete.

MODEL 1 : digitalni tekstovi

Model 1 odnosi se na **tekstove** koji su **originalno pisani u digitalnom formatu** (bilo da se radi o vremenu tijekom pandemije ili jednostavno o modelu pisanja zadaća koji i inače prakticirate).

Preimenujte word (ili txt ili pdf) dokument tako da upišete sljedeće podatke i odvojite ih donjom crtom:

- a. ime grada u kojemu je škola
- b. spol
- c. razred
- d. godina pisanja
- e. mjesec pisanja
- f. šifra djeteta (šifra djeteta ne mora biti redoslijed djeteta u imeniku, već jednostavno sljedeći broj u nizu po redoslijedu kojim ste otvarali pojedini dokument; ako imate više tekstova istog djeteta, **šifra djeteta** treba ostati ista na svim njegovim/njezinim tekstovima)

Primjerice, ako uzmemo tekst sa sljedećim podacima:

- a. ime grada u kojem je škola: **Zagreb**
- b. spol: **M**
- c. razred: **7.**
- d. godina pisanja: **2023.**

e. mjesec pisanja: **4.**

f. redni broj: **1.**

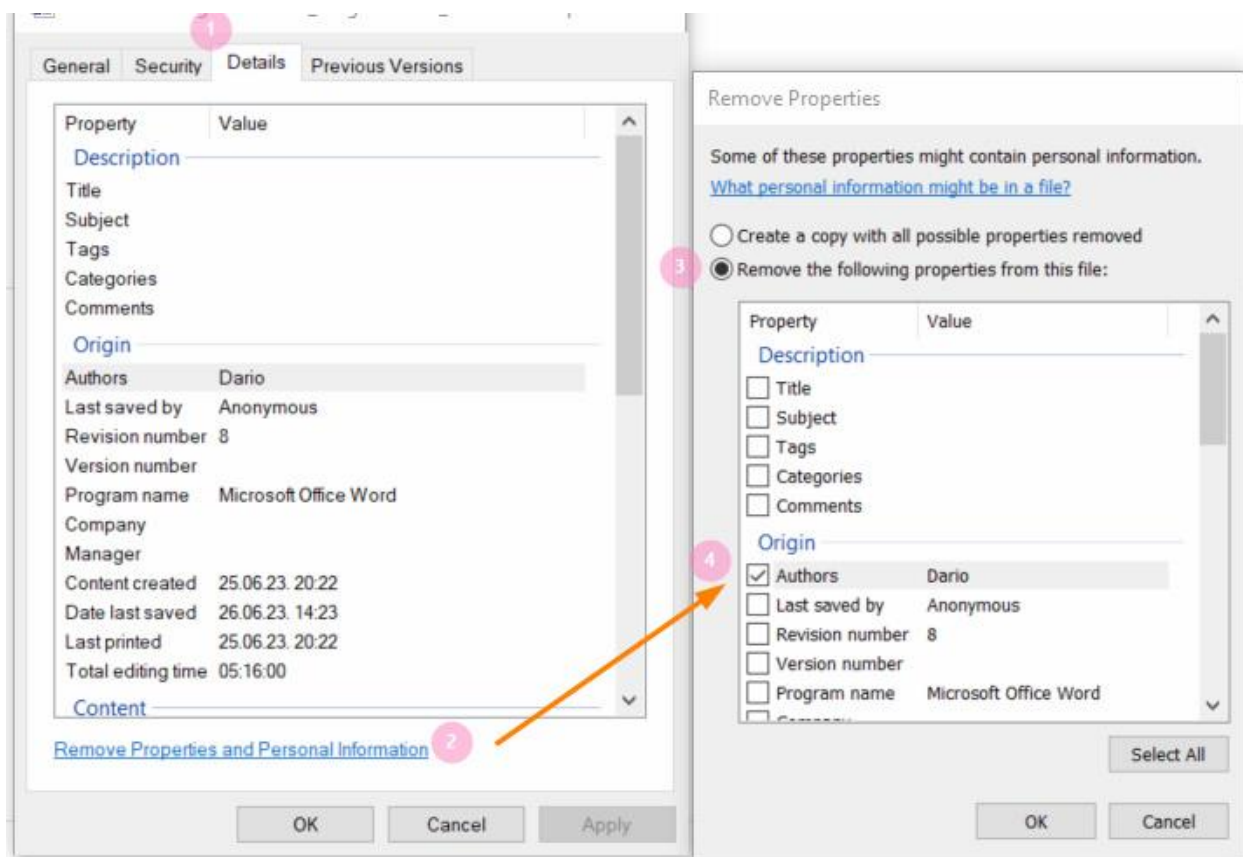
Tad će ime dokumenta biti: **Zagreb_M_7_2023_04_1.docx**

2. Provjerite da dokument nema oznaka o autoru teksta:

- a. Ako je ime napisano unutar dokumenta, kao dio vidljivog teksta, **OBRIŠITE GA.**
- b. Nakon što ste dokument preimenovali i pohranili u mapi:
 - i. kliknite na dokument desnom tipkom miša i u pomoćnom izborniku koji se pojavi odaberite **[Properties]** ili **[Svojstva]**
 - ii. otvorit će se prozor koji će u sebi imati stranicu (engl. *tab*) imena **[Details]** ili **[Detalji]** (*slika 1 – oznaka 1*)
 - iii. na dnu te stranice nalazi se poveznica imena **[Remove Properties and Personal Information]** ili **[Uklonite svojstva i osobne podatke]** (*slika 1 – oznaka 2*) – kliknite na poveznicu kako bi se otvorio novi prozor imena **[Remove Properties]**
 - iv. u ovom prozoru je potrebno označiti opciju **[Remove the following properties from this file]** ili **[Uklonite sljedeća svojstva iz ovog dokumenta]** (*slika 1 – oznaka 3*) i opciju **[Authors]** ili **[Autori]** (*slika 1 – oznaka 4*)
 - v. nakon toga, svoj odabir potvrdite klikom na tipku **[OK]** što će ujedno i zatvoriti prozor imena **[Remove Properties]**
 - vi. provjerite da je na stranici s detaljima vrijednost svojstva Autor sada prazna pa klikom na tipku **[OK]** zatvorite prozor sa svojstvima.

Dokument je spreman. Možete preći na sljedeći.

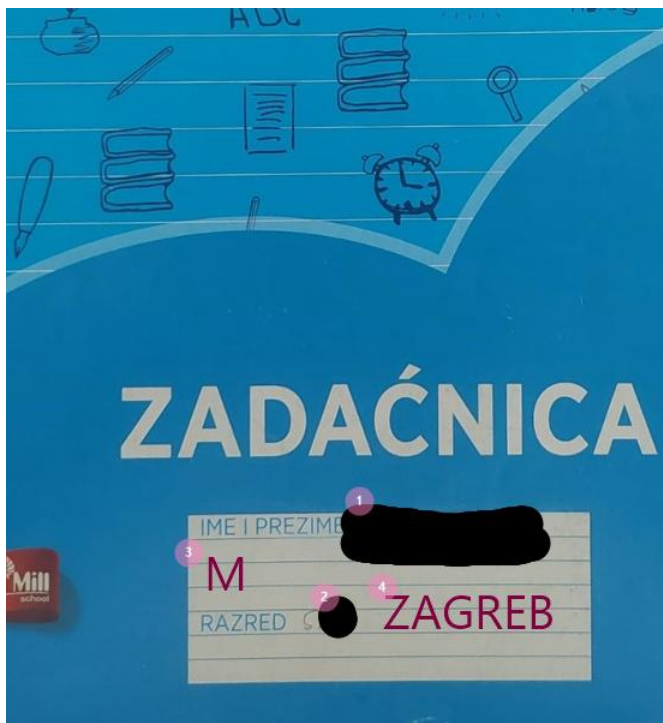
3. Nakon što ste uklonili imena autora i preimenovali sve dokumente u jednom razredu, pohranite ih u zajedničku mapu.
4. Potom tu mapu komprimirajte (zip ili rar) kako bi zauzimala manje prostora (maksimalna veličina komprimiranog dokumenta može biti do 9,5 MB). Ako je mapa veća, možete je poslati nekima od mrežnih servisa za slanje velikih mapa.
5. Dokument s tekstovima kao i potpisan dokument na kojem je **informirani pristanak škole za obradu anonimiziranih skupnih podataka** pošaljite na skolarac@m.ffzg.unizg.hr uz obaveznu naznaku radi li se o tekstovima koji su pisani kod kuće (tijekom pandemije) ili su pisani u razredu.

Slika 1. Uklanjanje autora dokumenta

MODEL 2: tekstovi na papiru

Model 2 odnosi se na **tekstove** koji su **originalno pisani na papiru** i vi ih želite poslati zemaljskom poštom.

Slika 2. primjer kako na naslovnici zacrniti ime djeteta i abecednu oznaku razreda

1. Potrebno je:

- a. **ILI** zacrniti na naslovnici ime učenika/učenice (slika 2 – oznaka 1) i abecednu oznaku razreda (slika 2 – oznaka 2) te dodati oznaku spola [M ili Ž] (slika 2 – oznaka 3) i ime grada u kojemu je škola (slika 2 – oznaka 4)
- b. **ILI u potpunosti** otkinuti naslovnicu zadaćnice na kojoj je vidljivo ime djeteta i razredna oznaka te na prvoj stranici dodati oznaku razreda (bez abecedne oznake razreda), spola i grad u kojemu je škola
- c. **ILI** otkinuti **dio naslovnice** zadaćnice na kojoj je vidljivo ime djeteta i razredna oznaka (slika 2 – dio ispod riječi **ZADAĆNICA**) te negdje na naslovnoj stranici dodati oznaku razreda (bez abecedne oznake razreda), spola i grad u kojemu je škola.

2. ako želite da vam zadaćnice budu vraćene nakon što završimo s njima, to naznačite na posebnom listu papira koji ćete priložiti uz zadaćnice.

3. zadaćnice kao i potpisani dokument na kojemu je **informirani pristanak škole za obradu anonimiziranih skupnih podataka** pošaljite na adresu:

*prof. dr. sc. Kristina Kocijan
Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti
Filozofski fakultet
Ivana Lučića 3
10 000 Zagreb*

Posebna kategorizacija radova

Ako u razredu imate učenika s teškoćama ili učenika kojem hrvatski jezik nije materinski, bilo bi nam važno posebno označiti te radove na sljedeći način

1. UČENICI S TEŠKOĆAMA

- Ako se odlučite radove predati po **Modelu 1**, tada u zasebnom dokumentu (*Word* ili *Text document*) navedite
 - naziv dokumenta učenika/učenice koji je s teškoćama
 - model programa po kojem učenik/učenica sudjeluje u nastavi (npr. **Zagreb_2023_04_7_M_1.docx / učenik s teškoćama / prilagođeni program** ili **Zagreb_2023_04_7_M_1.docx / učenik s teškoćama / individualizirani program**)
- Ako se odlučite radove predati po **Modelu 2**, tada na mjestu gdje budete pisali grad i spol, dodajte
 - oznaku '**učenik s teškoćama**'
 - model programa po kojem učenik/učenica sudjeluje u nastavi (npr. za učenika koji nastavu sluša po prilagođenom programu **Split / učenik s teškoćama / PP** ili za učenika koji nastavu sluša po individualiziranom programu: **Zagreb / učenik s teškoćama / IP**)

2. UČENICI KOJIMA HRVATSKI JEZIK NIJE MATERINSKI

- Ako se odlučite radove predati po **Modelu 1**, tada u zasebnom dokumentu (*Word* ili *Text document*) navedite
 - naziv dokumenta učenika kojem / učenice kojoj hrvatski jezik nije materinski
 - koliko su godina imali u trenutku kada su pisali tekst

- koliko dugo uče hrvatski
- koji im je materinski jezik (npr. **Zagreb_2023_04_7_M_1.docx / 10 godina / 2 godine / ukrajinski**)
- Ako se odlučite radove predati po **Modelu 2**, tada na mjestu gdje budete pisali grad i spol, dodajte
 - koliko su godina imali u trenutku kada su pisali tekst
 - koliko dugo uče hrvatski
 - koji im je materinski jezik (npr. **Split / 10 godina / 2 godine / ukrajinski**).

Što se događa s tekstovima nakon digitalizacije?

Prikupljeni podatci bit će pohranjeni u zajednički korpus tekstova osnovnoškolaca u Republici Hrvatskoj u svrhu proučavanja promjena u izričaju: obilježjima njihova rječnika te jezičnim odstupanjima vidljivima u pisanome obliku izražavanja.

Svi podatci obrađivat će se **skupno, na razini grupe** (dob, spol, geografska regija). Ni jedan oblik daljnje obrade predanih podataka neće biti moguće povezati s autorom/autoricom teksta, ni s učiteljem/učiteljicom koji je poslao / koja je poslala određeni učenički rad.

Kako znam da sam izvršio/izvršila svoje obaveze na projektu?

Nastavnicima koji svoje projektne obaveze izvrše savjesno, prema dogovorenim parametrima i prema etičkim načelima ovoga projekta, bit će izdana **potvrda o sudjelovanju u provođenju obrazovnoga istraživanja na državnoj razini** koja se uzima kao kriterij za napredovanje. Kako bi svi nastavnici dobili potvrdu pod istim uvjetima, potrebno je dostaviti najmanje **100 školskih zadaća** (vrijeme nije ograničeno, pa u slučaju da ove godine imate manje učenika, razliku možete nadoknaditi sljedeće godine).

Na raspolaganju smo za moguće dodatne upite i pojašnjenja.

Srdačno

prof. dr. sc. Kristina Kocijan

voditeljica projekta